Hoofdstuk 2: Over het grote onderscheid tussen het tijdgeloof en het ware, zaligmakende geloof

Uit "De godvruchtige avondmaalganger" van Petrus Immens

Leesplanning

Door middel van de gemeenteavonden wil ik u en jullie stimuleren om het bekende boek van Petrus Immens zelf te gaan lezen. Als hulpmiddel een leesplanning, zodat u in een voorbereidingsweek iedere dag een paar bladzijdes leest en zo het hoofdstuk in één week door komt. Ik heb daar voor iedere dag één vraag bij gemaakt, in de hoop dat het u helpt om het gelezene te onthouden. Dit alles met het gebed dat de Heere dit zegenen zal aan onze harten.

Dag	Onderwerp	Blz.	Vraag
1	Zelfonderzoek is moeilijk	81-85	Waarom is zelfonderzoek zo moeilijk?
2	"Tijdgeloof" t/m "Zelfde fundament"	86-89	Op welke manieren lijken tijdgeloof en waar geloof op elkaar?
3	"Zelfde daden?" t/m "Ander fundament"	89-93	Wat het wezenlijke verschil tussen tijdgeloof en waar geloof als het gaat om het fundament?
4	"Een andere ontvangst" t/m "Andere kennis"	94-98	Waarom gaat het hart van de tijdgelovige niet werkelijk naar de Heere Jezus uit? En hoe is dat met de ware gelovige?
5	"Een ander toevluchtnemen" t/m "andere uitingen"	98-100	Welk verschil zit er in de vruchten van een tijdgelovige en een ware gelovige?
6	"Andere blijdschap" t/m "Duidelijke kenmerken"	101-104	Hoe staat u zelf ten opzichte van zelfonderzoek? Welke boodschap kwam er uit dit gedeelte tot u?
7	Toepassing	104-107	Hoe kan een verhandeling over het tijdgeloof tot troost zijn?

Catechisanten

Graag wil ik ook onze jongeren, ook de niet-lezers, betrekken bij deze gemeente-avonden. Op de volgende bladzijde vinden jullie één bladzij uit het boek van Immens. Met vriendelijke toestemming van Uitgeverij De Banier deel ik die met jullie.

Je kunt dit voor jezelf of in het gezin met elkaar lezen.

Denk dan eens na over de volgende vraag: wat is nodig voor zelfonderzoek en wat kan er mis gaan?

Petrus Immens over zelfonderzoek

Blz. 83 en 84 van "De godvruchtige avondmaalganger"

Zelfonderzoek is nodig, maar moeilijk

Maar hoe noodzakelijk het onderzoek ook is, het is niettemin ook heel moeilijk om het zorgvuldig te doen. Want om tot een nauwgezet zelfonderzoek te komen, is er een stille aandacht nodig om tot zichzelf in te keren en nauwkeurig in zijn hart te kijken hoe het daar gesteld is. Want uit die bron komen alle uitingen van het innerlijk voort. Daarom wordt het zelfonderzoek aangeduid als 'het stellen van zijn hart op zijn wegen' (Haggaï 1:5). Juist omdat dit nodig is, is het heel moeilijk.

Zelfonderzoek is moeilijk, vanwege weerstand tegen zelfonderzoek

Een tijdgelovige onderzoekt zichzelf niet gemakkelijk en wil dat ook helemaal niet. En als hij het doet, loopt hij er ook gemakkelijk overheen. Hij onderzoekt niet al de schuilhoeken van zijn hart, maar staat alleen stil bij een paar daden die de buitenkant betreffen, waar het ook niet zozeer op aankomt. Een ware gelovige onderzoekt zich echter wel graag. Als hij alleen is, neemt hij daarvoor wel tijd, maar hij ondervindt daarbij dikwijls zóveel weerstand dat hij er voortdurend in gehinderd wordt; en dat maakt het voor hem zo moeilijk.

Zelfonderzoek is moeilijk, vanwege het gevaar van trekken van verkeerde conclusies

Het is ook moeilijk omdat een tijdgelovige, die slechts terloops en oppervlakkig tot zichzelf inkeert, heel gemakkelijk een positieve conclusie over zichzelf trekt. De ware gelovige komt daarentegen gemakkelijk tot een negatief oordeel, omdat hij zoveel zondige en verkeerde dingen in zichzelf waarneemt. Door eigenliefde verblind, matigt de eerste *(de tijdgelovige)* zich het goede aan om maar niet verontrust te worden. En de ander *(de ware gelovige)* behandelt zichzelf al te streng, omdat hij beheerst wordt door zorg, vrees en benauwdheid om zich te bedriegen.

Zelfonderzoek is onmogelijk zonder het licht van de Heilige Geest

Om zichzelf op de juiste wijze te onderzoeken en daarna een rechtmatig oordeel te vellen, is het licht van de Geest nodig om schijn van zijn te onderscheiden. Omdat een tijdgelovige nu eenmaal het ontdekkend licht van de Geest mist, ziet hij de schijn gemakkelijk voor het zijn aan. Een ware gelovige heeft de Geest – bij Wiens licht hij zichzelf heeft leren kennen – weliswaar ontvangen, maar het is mogelijk dat hij in een geesteloze toestand vervalt. Er kunnen zonden zijn waardoor de Geest rechtmatig Zijn licht inhoudt. En als dat de oorzaak niet is, kan Hij toch Zichzelf om wijze en heilige redenen verbergen. Als de ziel in zo'n toestand is, is de mens niet in staat om op een juiste wijze over zichzelf te oordelen. Daardoor trekt zo iemand weer een verkeerde conclusie.